

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:				Felelős szerkesztő Kutas Imre.	Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz. Hirdetvényt Csapó-utca 9. sz. Hirdetések a legmérsékeltebb árszámítás mellett vétetnek fel.
Éves ár	6 hónap	3 hónap	1 hónap		
18 korona	10	5	2		
20 korona	10	5	2		

Vizutaink kifejlesztése.

Debreczen, szept. 24.

Azon élénk érdeklődés, mely a vizutak iránt tetőpontját a német és osztrák csatornák parlamenti tárgyalásával érte el, hazánkban is visszhangra talált s itt-ott olyan vélemény is nyilvánult, mintha e téren nálunk nem történt volna semmi. Pedig ezt éppen nem lehet mondani. — Ausztriának ez idő szerint az alsó Elbén és alsó Molván kívül a Duna az egyetlen vizutja, mely határait 600 kilométer hosszúságban szeli át, míg Duránk az 1000 kilométert meghaladja; ehhez csatlakoznak a Száva 700, a Dráva, 200, a Tisza 600 kilométer hajózható hosszúsággal. Ezenkívül a Ferencz-csatorna mellékágával 200 kilométernyi vizutot képez; összesen tehát 2700 kilométernyi hosszúságú vizutunk van, melyek, ha ma még több-kevesebb kívánni valót hagynak is hátra hajózás szempontjából, de nem állanak mögöttes az osztrák Duna hajózhatóságának.

Természetes és helyes tehát az a törekvés, mely hazánk vizutainak kiépítését elsősorban a meglevő természetes vizutokra alapítja. És ebben az irányban az az ötvennégy millió koronányi hitel, melyet a törvényhozás 1895-ben vizutak szabályozására és fejlesztésére engedélyezett

máris tetemes könnyítéseket hozott vizuforgalmunkra, jóllehet a tizenkét évi ciklusnak, melyen belül ez az engedélyezett hitel fölhasználható, még csak első fele is ez évben telik le.

A ciklus második felében már határozottan eltérbe lépnek a hajózási akadályok eltávolítására vonatkozó munkálatok, miután az árvédelem szempontjából szükséges intézkedések már jóformán befejezésre jutottak, vagy ahhoz közel állanak.

Természetes vizeinknek hajózási célokra való elrendezése még kisebb vizeinknél is a mai modern technikai eszközökkel kiváló eredményekkel biztat. Ugyanis az ugynevezett lefektethető vagy mozgógátákat alkalmazhatjuk, melyek kis vízállás idején a folyó vizét földuzzaszthatják és a hajókat hajózó kamarákon, illetőleg cségekén vezetik át az alacsonyabb vízszintből a magasabbba, vagy viszont ugyan úgy, mint a természetes csatornákon. Ilyen munka végeztetik ez évben az alsó Bégán, a hol két duzzasztógát beépítésével 40 kilométernyi vizutot kapunk, melyen a legkisebb vízállás mellett is két méter mélyen járó hajók közlekedhetnek és ezen munkálat arányilag csak csekély 1.800.000 koronányi befektetést igényel.

A jövő évre pedig elő van irányozva a Hármas-Körös ugyanilyen rendszerű hajózhatóvá tétele nem egészen 5 millió ko-

ronányi költséggel; 120 kilométer hosszú és ugyancsak a legkisebb vízállásnál két méter mély hajózó-ut fog állani igyrendelkezésére, mint a mely közforgalmi célokra egészen alkalmas és hajókat elbir, ezek mellett egyéb közgazdasági tekintetek sem hagyottak figyelmen kívül; hiszen öntözésre és haltenyésztésre is marad tekintélyes vízmennyiség, a mely ma ezen célokra nem használható, mert a víz medrben mélyen és csekély rétegben folydogál.

Darányi földmívelésügyi miniszternek nagyjelentőségű szándéka vizutaink kifejlesztése érdekében a napokban publikáltatott: Az ország érdekelt közönsége a legnagyobb felismeréssel fogadta azt a szándékot, melyről lapunk egyik előző számában bővebben volt szó. Ezek szerint a miniszter elhatározta, — a szükséges tájékoztatásra, hogy természetes vizutainak csatornázásával mily hosszúságú vizut-hálózatot létesíthetünk és ez mennyi költséget igényel? — hogy az ország természetes vizutainak hajózhatóvá tételére vonatkozó általános tervet dolgoztat ki, mely munkálatnak minél előbb való fogamatosítása, sikeres befejezése érdekében külön kirendeltséget állított fel, ugy, tekintetbe véve annak kiváló munkabírást és becsvágyát, kit a miniszter bizalmas és külön kirendeltség vezetőjévé tett, remélhető, hogy a természetes vizutaink hajóz-

Tárcza.

Dal.

Rablánczokban siuylem én e világot,
Nem láthatok se' felhőt, se virágot.
Egy-egy sóhaj ha elröppen ajkamon,
A szellő is megzörgeti ablakom.

Rab voltam én, amikor megszülettem,
A jó Isten vigyázott csak felettem.
Elcsapott a kegyetlen sors szaporán,
Messze sirban álmod rólam az anyám.

Három csillag.

Három csillag egymás mellett.
Fájón nézem mindegyiket,
Választanék, de nem tudok,
Mindenik oly szépen ragyog.

Beteg szívem egyre dobban,
Tudom — az enyém is ott van,
De hát majd csak kitalálom,
Ha eljő az édes álom.

Elaludtam hős hajnalon.
Oly nagy volt a boldogságom;
Megtaláltam szép napomat!
Az én drága csillagomat.

Megvolt, megvolt. Tudtam melyik,
Három közül a legszebbik.
De amikor felébredtem
— Jaj Istenem! Elfeledtem.

Kovács László.

Elfeledve.

A D. H. eredeti tárczája.

Osz volt, olyan csendes, bus őszi nap,
mely úgy hasonlít a lélek haldoklásához.
Zizegve hulltak a falevelek, megzörrenve a
hideg őszi szél fuvásától. Vitte, vitte a szél
a száraz leveleket, sodorta messze, beszélve
madárdal, napszár, boldog tavasz mulá-
sáról, tölri remények, siró lelkek panaszáról.

Lelkem elmerengett. Valami bus érzés
töltötte be s szerettem volna a készülő fecskékkel
elköltözni messze, messze, hol örök mosolygásu
nap fény honol, derült kék ég mosolyg az emberekre,
szerettem volna repülni egy ismeretlen szebb világba,
hol nincsen fájó szív, sóhaj és keserű emlék.

Vajjon mi okozhatta e borus hangulatot?
A virágok haldoklása vagy a sárga levelek bus zizegése?
avagy az e, hogy eszembe jutott, hogy mi is így mulánk el
lassan haldokolva és sirunkra majd így hullanak
ezek az elsárgult, falevelek? — Nem tudom,
csak valami végtelen keserűség fogott el s szerettem
volna sirni, zokogni fájón

Lehangoltságom fokozza még az, hogy a temető fölől
bus ének hangot hoz a vándor szellő. Temetnek
valakit . . . Fénér a szemfedője, pedig a bánat,
mely megölte fekete volt.

Tudjátok e ki az, kinek e busdal szól?
egy bánatos szép leány, ki meghalt, mert remélt,
hogy még létezik férfi hűség; mert szeretett s nem
tudott felejtetni . . . Hja, hiába éljük ezt a
realisnak kikiáltott száza-

dot, akad még néha napján egykét bolondszív,
mely a középkori várkisasszonyok és trobadurok romantikájával tud szeretni.

— Nem új történet, de nagyon szomorú

Egy szép nyári nap alkonyán, mikor a természet szenderegni készül s a lelket is édes nyugalom szálja meg, a talusi kert akácza sorai alatt sétalt egy szép leány egy ifjuval.

Nézték a fénylő szentjános bogárkat, nézték az akác lehulló virágát, nagyon keveset beszéltek, mivel nem igen ismerték egymást, kivéve az ifjut ki már látásból rég ismerte, s ismeretlenül szerette (?) a széke szép leányt, később jó barátok lettek, beszélgettek dalról, nap sugárról, szerelemről, boldogságról

Legtöbbször azon vitakoztak, hogy van-e boldogság a földön? A leány azt mondta, hogy nincs vagy ha létezik úgy valódi igaz boldogság kevés van.

Később az ifju bevallotta, hogy mily forrón szereti a lányt s egyedüli vágya őt valaha, nagyon boldoggá tenni ha tudná őt viszont szeretni de a leány nem hitte e szerelmes szavakat, de nem csoda hisz oly gyakran hallott már ily szerelmi ömlengéseket és már egy pár nap mulva a legtöbb elfeledte; de később megis azt hitte, hogy talán ez az egy nem oly csapodár mint a többi hisz oly őszintének szívből jövőnek lát szának szavai s végre igent mondott; ez már nem volt nehéz mivel már szerette őt s megígérte neki, hogy felesége lesz ha egy pár évig vár és akkor is így fogja szeretni mintmost.

hatóvá tételére vonatkozó tervek 3-4 év alatt ki fognak dolgoztatni. Itt említjük meg, hogy már az előzetes és hozzávetőleges számításokból és kitűnt, hogy több mint 2000 kilométerrel szaporíthatnánk víziutálózatunkat, tetemesen kisebb költséggel, mintha mesterséges csatornákat kellene építenünk oly területeken, ahol az esési viszonyok mindenestre kedve zótlanok és ezenfelül jelentékenyen több kisajátítási és hidépítési költség igényel tetnék.

A midőn tehát koncedáljuk azt, hogy egy őstermelő ország a közlekedésnek legolcsóbb alkalmasága, a víziutak nélkül el nem lehet, csak a legteljesebb elismeréssel nyilatkozhatunk Darányi földművelésügyi miniszter gyakorlati tervéről, mely víziutaink fejlesztését, szaporítását első sorban a már meglévő, természetes víziutak hajózásra alkalmassá tételében találja. Önként értendő azonban, hogy ahol természetes vízfolyások nincsenek, vagy azok a hajózásra alkalmatlanok: ott a mesterséges csatornához kell folyamodnunk.

Gyakorlati szükségnek azonban első sorban az mutatkozott, hogy természetes vízi hálózatunkon keressük a közlekedésnek olcsó módját s mivel szerencsésen végzett kísérletek igazolják, hogy vizeink, még a kisebbek is, aránylag nem is nagy költséggel a hajózás céljaira alkalmassá tehetők és mivel igen tekintélyes utat nyernénk meg ekként: a logikai sorrend igényli, hogy első sorban természetes vizeink hajózhatóvá tételét keressük s az erről készített terveket, ezeknek költségét ismerjük.

Ma, mikor Németország óriási költséggel létesíti víziutait és a szomszédos

A szép leány azt hitte, hogy egyszer talán boldog lesz. De örök boldogság nincs e földön s a szép tündér világ hamar bezárult mert az ifjú egy pár hó múlva úgy látszik már elfeledte vagy sohasem szerette, mert elutazott örökre minden bucsu nélkül és ő nem tudta sohasem elfeledni a hűtlent.

Feledni!... mennyi minden van e rövidke szóban tudjátok mindnyájan, kik szerettek! Feledni egy ragyogó álmot feledni egy szép reményről összeomlani látni a jövőt az életet... s a szép leány nem tudott feledni... sirt sirt sokat s az a szép bánatos arc egyre halványabb lenne míg egy szép napon lelke elköltözött oda hol nincsen fájdalom, hűtlenség. Ugye nem új történet? Hűtlent, csalfa ifjú!

Hát oly könnyen el lehet némitani azon édes dalokat melyek megcsendülnek a szív hurján. Lehet feledni...

Hát hulljatok levelek sárga falevelek hulljatok csöndesen.

Te meg őszi szellő sodorod őket messze szólj be hozzá, szólj be ahoz a hűtlenhez s beszélj neki tört remények síró lelkek panaszáról, hadd sirjon a lelke s fájjon az ő szíve.

Piczi kis csalogány zokogó daloddal mondd, hogy sirassa őt, kinek ő volt minden boldogsága üdve...

Valami csodálatos bus érzés tölti be a lelkem. Szeretnék elszállni messze egy szebb világba, hol nincsen fájdalom, nincsen többé sötét bánat...

M. Margareta.

Ausztria is nagyobb beruházásra határozta el magát ezen a téren: kétségkívül, hogy a gazdasági erősödés munkájában nekünk sem lehet a tétlen néző szerepre vállalkozni, de helyzetünk — és ez meggyújtó — olyan, hogy a folyóvizben gazdag Magyarország lényegesen kisebb költséggel szaporíthatja víziutait természetes vizeinek felhasználása és a hajózásra alkalmassá tételével, mint azon országok, ahol ástott csatornákkal, gyakran 4-500 m. magasságu hegyeken keresztül csinálnak víziutat olyan területekre, melyeknek esési viszonyai is kedvezőtlenek. És ha ezeken a helyeken drága pénzen készített víziut hasznatható; mennyi gazdasági jelentősége van ezeknek nálunk, hol kisebb tőkebefektetéssel jutunk igen tekintélyes vízi-uthoz.

A nők és az irodalom.

Debreczen, szept. 24.

A régiebb időben a nők a társas élet szellemi működésében részt nem vettek. Nem kívánta meg tőlük a társadalom a nagy műveltséget, nem kellett kiváló olvasottsággal bírniok, a művészeteket nem ápolták. Minden a férfiak hatáskörébe tartozott. Ők tartották fenn s fejlesztették a nemzeti műveltséget, ők voltak a zene és költészet művelői, általában a művészet minden ágazatában az ő kezükben érvényesült s fejlődött.

A nő egyedüli szerepköre a háztartásban volt. A ház vezetése, a család jólétének kényelme, a gyermekek nevelése, gondozása nyugodott az ő vállán. S hogy kötelességeinek mily buzgón megfelelt, mily önfeláldozó, készséggel élt családjának, megmutatja a történelem.

Ki volt tehát a legjobb, legnemesebb, követség méltóbb? A történelem lapjain fényes betűkkel ragyog a név: Zrínyi Ilona. Nincs egy magyar nő, ki ne ejtené ki áhítattal nevét, nem adózna hódolattal emlékének?

Mit tett ő, hogy még évszázadok után is kegyelet őrzi nevét, mik voltak érdemei, melyek az utókor hódolatát s föltétlen elismerését kieszközölték?

Ő a legszeretőbb s a legjobb anyja volt. Midőn férje, Tökölly Imre a harcban, küzdelemben kimerülve, otthonába tért pihenni, a szerető nő ezer apró dologra kiterjedő figyelme, gondossága, nyájas, kedves modora elsimitotta a gond nehéz felhőjét homlokán. Sem hite, sem a jövőbe vetett reménye, sem lelki ereje nem tört meg még akkor sem, midőn a bécsi kormány elszakította anyai kebléről gyermekeit: s ekkor a gyermekeitől megfosztott nő fölkereste Nikodémiában száműzetésben élő férjét s buzgó vallásossággal, Istenbe vetett bizalommal tűrte sorását s megédesítette férjének a száműzetés keserű kenyerét. Mint az anyai és hitvesi szeretet második példányképe áll mellette Szilágyi Erzsébet, Hunyadi János hűséges neje és Mátyás királynak édesanyja.

A történelem följegyezi róla, hogy mikor Czilleit a Hunyadiak barátai megölték, odajárult V. László király elé s térden állva kérte, könyörgött ártatlan fia részére kegyelemért. S e kettőn kívül még számosan, kiknek nevét a feledés homálya fedi, szent

életcélul tekintették egyedül családjuknak buzgó gondossággal élni. Bizonyos fokú szellemi képzettséggel ők is bírtak, de műveltségüket csak a legszűkebb körben, családjukban érvényesítették.

Ma már a társadalom nem elégszik meg azzal, hogy a nő csak a háztartás körében mozogjon, megköveteli a művelt nőtől, hogy olvasottsággal, körülményeihez mért tudománnyal, ismeretekkel bírjon s a szellemi fejlődés ha nem is legmagasabb, de emelkedettebb fokán álljon. Minel magasabb állást tölt be a nő, akár születésénél, akár társadalmi állásánál fogva, annál több kíváncsít ahhoz, hogy a művelt nő címét kiérdemelje.

Napjainkban nagyon sok nő foglalkozik zenével, egyéb művészetekkel, de legtöbb az irodalom tanulmányozásával. S miért? Mert egyedül ez vezet bennünket a szellemi képzettség azon fokára, melyet minden igazán művelt nőnek elérnie kell. Olvasás által bővülnek ismereteink, az irodalomban pedig megismertet az anyaggal, mely olvasásunk tárgyát kell, hogy képezze. Megismertet a hősekkel, kiknek fátadsága ternekeit mi érezzük. Megkedvelteti velünk jelesebb írók műveit, s azok lelkiismeretes és gondos olvasása által megtanuljuk az igazán szépét, jót, hasznosat, ismerni és szeretni. — Ki az irodalom tanulmányozásával foglalkozik, megtudhatja, hogy nemzete mily fokán áll a művelődésnek, s ha összehasonlítja más idegen nemzet műveltségével, ezáltal nemcsak önmaga tanul s művelődik, de tudását közölheti másokkal s így előmozdíthatja az általános nemzeti műveltség fejlődését.

A nemzeti irodalom szemlélete igen hasznos, mert ennek ismerete növeli bennünk a honleányi érzelmeket az igazi, lángoló hazaszeretetet. Miáltal fejlődhetik ki jobban a honszerölem, mint ha megismerjük, mily nagy, mily magasztos nemzetünk szellemi élete s ezzel kapcsolatosan meg tudjuk érteni s elismerni azon jeles férfiak törekvését, kik a nemzetet ezen fokra segítették.

Milyen élvezetet és gyönyört talál az olvasó például Vörösmarty leíró költeményeiben, így Zalán futása, — mily szingardag költői nyelvvél, mily nagy lélektani pontossággal van a főhős jellemzőve.

Vagy vegyük sorba Patófi, Arany, Tompa lyriai műveit, annyi bensőség annyi érzelm, annyi fonkolt nemesség előtt, mely ezen versekben kifejezve van, nem maradhatnak érzéketlenek, vagy közönyösek, s mi szívünk is hasonló érzelmekkel dobog, vele örülünk, vele bánkódunk a költővel. Vagy — mily hatalmas erő nyilatkozik meg Katona Bánkban-jában, mily nagy jellemző erő, mily tömör, kifejező nyelvezet?

Ha az irodalom által előirányozott műveket választjuk olvasásunk tárgyául, lelkünk mindig elegendő szellemi tápot talál, de sajnos, az olvasó közönség legnagyobb része jobban szereti az oly férczmunkákat, melyek borzalmas eseményeket, tulságos érdekesítő történeteket tartalmaznak, pedig ezek csak a képzeletet tüzelik, vágyainkat, igényeinket a legnagyobb mértékben fokozzák, a kedélyre bénítólag hatnak.

Ügyeljünk arra, hogy olvasmányaink

mindig tanulságosak, lélekemelők legyenek, melyek érdeklésünket és szép érzésünket egyaránt felkeltik és fejlesztik, keressük a bennük leirt jót s a rosszat tanuljuk meg mindig és mindenhol fölismerni s megvetni. Igen hasznos, ha olvasmányaink megválasztásánál idősebb, tapasztaltabb egyének tanácsát kikérjük, kik nekünk bizonyára mindig csak a jót és nemeset írják elő.

Kletzár Laura,

A burok szabadságharcza.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, szept. 24.

A legújabb hír az, hogy az angolok újra mozgósítanak. Még van katonájuk, hát újra küldik őket Dél-Afrikába. Az angol kormány ugyanis elrendelte, hogy az összes könnyű lovasezredek mozgósítsanak. — Ezek kivül újabb csapatokat toboroznak Dél-Afrika részére. Még Indiából is küldenek néhány ezer katonát. Az angolok a legutóbbi ütközetekben többet vesztek, mint amennyit bevallottak.

Az igazi veszteséget valószínűleg csak napok múlva tudja meg Európa.

Annnyit már most is elárulnak a táviratok, hogy Tarkastad mellett a tiszteken kívül elesett 30 és megsebesült 34 angol dzsidás. Hogy az újabb csapatküldések változtatnak-e az angolok hagyományos balszerencsésén, az aligha hihető. A Fokföld elégedetlen népét a legutóbbi bur győzelmek tömegesen hajítják a csataterre, a burok mellé.

Az angolok most nagyon félnek az orosz császár beavatkozásától. Az orosz fővárosban élő angol nagykövet, mint egy táviratunk jelenti, fűt fát megmozgat, hogy az orosz császárt a semlegességre bírja. Mert állítólag a császár úgy nyilatkozott volna: »Tenni kell valamit a burok érdekében!«

Az angol újságok tegnapi számában erős támadásokat olvasunk az angol kormány és angol hadvezetőség ellen. Több újság egyenesen Kitchenert támadja. Kifogásolják, hogy a tiszteket nem tudja helyes irányba vezetni.

A legújabb táviratok ezeket mondják:

Pietermaritzburg, szept. 23.

E hó 16-án egy bur csapat a Felső-Tugela mentén két házból elhajította a lovakat és marhákat, és megrongált egy ott lévő vendéglőt. A burok üldözésére egy angol csapatot küldtek ki. Ezek közül két ember megsebesült, egy eltűnt. Délután ágyutüzelés halat szolgált Oliviershoek irányában. Azt hiszik, hogy Actonhone helyőrsége harcban van keveredve.

London, szept. 23.

Kitchener — nyilván a legutóbbi vereség ellensúlyozására, — a következőket táviratozza Pretóriából tegnapi kelettel: William ezredes tegnap majdnem (?) egészen hatalmába kerítette Koch kommandóját, amennyiben elfogta (?) 55 emberét, és zsákmányul ejtette majdnem (!) az egész podgyászkiéretet. Benson ezredesnek sikerült meglepnie a karolinai kommandót, amelyből elfogott 54 embert, köztük P. Bothát (nem tévesztendő össze Botha Lajossal! Szerk.) és zsákmányul ejtett 48 ökrösszekeret. Kruit-zinger tábornok Lovat mellett, mikor át akart kelni az Oranje folyón, megtámadott egy hirszerző tábor. Az átkelési kísérlet nem sikerült ugyan, de az angoloknak súlyos veszteségeket okozott. Az elesettek között van egy ezredes és egy százados. A harc folyamán a burok elvettek az angoloktól egy ágyút, de az angolok kemény harc után visszaverték. Az angolok vesztesége Vlaktefonteinél 6 halott és 23 sebesült volt, azon kívül 105 ember hiányzik. Kilencvenkilenc fogoly angolt szabadon bocsátottak a burok. Dewettdorpnál dzsidás csapatok az ellen-

ség üldözése közben érintkezésbe jutottak vele.

Durban, szept. 23.

(Reuter.) Botha, az összes kiváló transzváli bur vezérektől kísérve, 1500 emberrel Ermelótól keletnek, Zuluföld felé tart. Lyttleton tábornok nagy haderővel a Buffalofolyó közelében áll.

Választási mozgalmak.

Debreczen szept. 24.

Zárszlósértés.

Ha a magyargyűlölő horvátok között történnék nem csodálkoznánk rajta de éppen Debreczenben, e törzsgyökeres magyar város esik meg, hogy egyes elvakított alakok, akik aligha látnak tovább az oroknál meggyalázzák a magyar zászlót. A II-ik kerületben Márk Endre lobogóját több helyen letették egyes éretlen suharczok, bizonyára nincs még kellő felfogásuk ahhoz, hogy a magyar zászlót tiszteletben kell tartani bármily párt belső neve legyen is rajta. A párt vezetősége megtette a megtorló lépéseket ez aljasság ellen s kiderül: ki volt a zászlósértő, bizonyára megtanítják a magyar zászló tiszteletére a nagypipájú kevés dohányu ficsurt.

Hogy dolgozik az ellenzék.

Ők meglátják ha két szabadelvű párti együtt beszélget s mindjárt törvénybeütköző korteskedést emlegetnek, de azzal nem dicsekednek hogy Pesti soron erőszakkal dugatják ki a Bakonyi zászlókat. Akár van otthon a ház tulajdonos akár sem, felmennek a ház padlásra és kitűzik a lobogót minden megkérdezése nélkül. Ezt az ellenzék aztán törvényes eljárásnak minősíti. Persze: ha akarom vehes ha nem akarom nem vehes.

A III-ik kerületből.

A III-ik kerület függetlenségi választói abban reménykednek, hogy pótválasztást lesz amikor az ő jelöltjük diadalra juthat. Hogy ez sikeresebb legyen, Kossuth Ferenc is lejön támogatására. Mi úgy tudjuk hogy nem igen lesz pótválasztásra szükség mert Szabó Kálmán párja oly erős, hogy könnyű szerrel győzni fog a két ellenféllel szemben. A kik tudják azt, hogy Debreczent nagygyággá, széppé a kereskedők tették nem sokáig fognak habozni hogy kire adják a III-ik kerületben a szavazatukat mert Szabó Kálmán bár szerénységénél fogva kerülte a zajos ünnepeket mint e kereskedelmi és iparkamara elnöke nagy tevékenységet bámulatos munkásságot fejtett ki Debreczen város ipari és kereskedelmi terén. Szívvel lélekkel támogatta és valóította meg a kereskedők és iparosok javára célzó intézményeket. Most ha tágosabb tere nyílik, még határozottabban fog működni a város haladása érdekében.

A választási helyiségek.

A választási helyiségek berendezése foglalkoztatja most többek közt az erre illetékes köröket. A választási helyiségekhez lobogót készítettek még pedig a város színeit viselő lobogókat. Minden választási helyet ilyen lobogókkal fognak megjelölni.

A választóknak ezeken a helyeken tilos fegyverrel vagy bottal meglepniök. Ha oda mégis fegyvert vagy botot visz és azt a rendre ügyelő közeg felhívására rögtön át-

nem adja rendőri uton három naptól egy hó napig terjedő fogsággal büntethető.

Figyelmeztetés.

A városi tanács nagy plakátokon hirdeti, hogy a lakosság a választási mozgalmak valamint a választások napján minden rendben tástól és minden törvénybeütköző cselekedettől óvakodjék. Figyelembe ajánlja a törvény rendelkezéseit melyek a plakátokon ki vannak nyomva.

Kertesnóták.

A választások elmaradhatatlan kellekei a kortesnóták is teremnek ilyenkor. Hivatott és hivatatlan versgyártók ragadnak tollat, hogy szererett jelöltjük mellett vagy az ellen fél rovására nótát költsenek. Persze a nagyobb része sületlenség és nyomdafesték alá nem való. Hanem azért terjed, mint a szalma tűz, a suszterinasok révén.

A Szabópárt köteléből áradt ki a következő kortesnóta, mely elég ügyes arra, hogy leközzöljük:

«Szabó Kálmán igen magyar.
Városunknak csak jót akar.
Ő lesz hát a mi követünk
Dobiecki nem kell nekünk.

Kisütött a napsugáás,
Szabó Káimán ablakára
Azért süttött ablakára:
Követünk lesz nemsokára.»

A pétervári rémnapok.

szept. 2K.

Ilyen ezim alatt nemrég az e napokban meghalt Duchowski orosz tábornoknak neje, született Galiny nagyhercegnő emlékiratai láttak napvilágot. Ebben a könyvben érdekfeszítően van leírva az a borzalmas tragédia, amelynek 1881-ben II. Sándor császár esett áldozatul és amely akkortájt az egész orosz birodalom lakosságát forrongásba hozta. Az emlékiratnak erre vonatkozó része a következő:

»Milyen lázas időket élünk! A tveri kerület pórnépe forrongásra készül és a nemesség iránt való hűbérkötelezettséget megtagadta, mert azt tartják, hogy a gyilkosokat az arisztokraták megvesztegették. A rend helyreállítása végett katonaságot küldtek a tveri kerületbe. Pétervárott az a hír terjedt el, hogy a városban minden éjjel tompa harangjelzés hallatszik. A rendőrség bizalmas följelentés útján tudomást szerzett arról, hogy több száz anarchista a teli palotát, a mely most egy erődívenyhez hasonló, meg akarja ostromolni. A palota körül kötelelet vontak. Senkit — még a tábornokokat sem engedik át a kordonon. A császár és családja Gacsinába költöztek. Azt híresztelik, hogy a gacsinai palotában dinamit merényletet akartak elkövetni, de a merénylet tervezőit, akik kéményseprőknél öltöztek, még idejekorán letartóztatták, Perovszkaja, aki a császár meggyilkolásában résztvett, a pétervári magasabb társadalmi körökben élénk szerepet játszott, de rohamosan sülyedt és a svájci anarchistákkal lépett érintkezésbe.

A merénylet elkövetése után ismét külföldre menekült. Furfangos egy asszony volt. Egyik orosz titkosrendőreket sikerült

közébe térdőznie; sőt Perovszkaja szerelmes is lett belé, s így mitsem sejtve egész az orosz határig követte. Itt aztán letartóztatták. A fogságban büszkének és önértésnek mutatta magát. Arra a fenyegetésre, hogy ha nem árulja el czinkostársait, föl fogják akasztani, egykedvűen így felelt:

— Nem félek az akasztófától! Amit tettem, azt nemzetem javáért cselekedtem!

De amikor azt mondták neki, hogy kiszolgáltatják a nép ítélőtanácsának, a földre vetette magát és könyörögve kérte az államügyészt, hogy csak ezt ne tegyék vele.

»Kobosev, az anarchisták egyik vezérfia — írja a továbbiakban a hercegnő, finom műveltségű, intelligens uriember. Sőt az udvari bálokon is résztvett. Majd Moszkvába ment, ahol Dolgoruki nagyherceg barátságába fogadta. — Hirtelen az a hír terjedt el, hogy a külföldről nagyobb tömegű dinamitot hoznak Oroszországba. A szocialisták azonban azt is megtudták, hogy a rendőrség erről már eleve értésült. A szocialisták tehát rendőröknek öltözködtek és annak rendje-módja szerint átvették a küldeményt. Mire a városi rendőrök a vahutra értek, a szocialisták már tovább állottak a küldeménynyel. Ekkor kezdődtek a zsidók ellen való izgatások is. Házaikat, majoraikat földúlták és mindenüket elpusztították.

Az emlékiratnak ezek a legérdekesebb részletei. Vajjon mindez tényleg így történt-e, az kétséges. Az akkori izgalmas hangulat szempontjából azonban mindenesetre érdekes reminiscenciák.

Emlékkönyvbe.

(R — hoz.)

Hej te nagy biblia!
Ennyi ige benne!
Száz prófétának is
Nagy tudomány lenne.

Beszélsz sok mindenről,
Virágról, Istenről,
Csak egyről nem — oh jaj:
Az én bus szivemről.

Kovács László.

NAPI HIREK.

— **Előfizetőinkhez.** Tisztelettel kérjük előfizetőinket, sziveskedjenek a következő évnegyedre előfizetéseiket megújítani. Kérjük azokat is, kik a lap árával hátralekban vannak, sziveskedjenek ezt mielőbb beküldeni, nehogy alap szétküldésében fennakadás történjék.

— **A kereskedelmi alkalmazottak törvénye.** Most végzik a befejező munkálatokat a kereskedelmi minisztériumban a kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyairól szóló törvényjavaslaton. A sok szakkélmény földolgozása nagy munkát ad. A földolgo ással rövid időn belül elkészülnek s így a tervezet — az esetleges módosításokkal együtt — nemsokára a nyilvánosság elé kerül, hogy aztán az érdekelteket meghallgatva, végleges szövegében a törvényhozás elé jusson.

— **A szerelem és a vasút.** Tegnap hajnalban két isszonyuan megcsönkített holttestre bukkant Tabiász Márton vasuti őr, a csákovai helyi érdekű vasutvonal mentén. A megjelent hatósági közegek a véres holttestekben Jung Ferencz gádi lakos korcsmáros feleségére és Schleisz Miklós gádi legényre ismertek. A véres szerelmi dráma előzményei — mint nekünk írják — a következők! Schellsz Miklós gyakori vendége volt Jungnak, aki előre haladt kora dacára, amikor özvegységre jutott, egy odaváló szegény, de szép leányt vett feleségül. A menyecske nem találta fel a boldogságot férje mellett, ennél fogva viszoyt kötött Schleiszszal, amiről persze az öreg Jungnak sejtése sem volt. A boldog szerelemnek azonban a katonai szolgálat akart véget vetni. E napokban kapta meg Schleisz behívóját október elsőre. El kellett volna mennie három évre katonának. A két szerelmes azonban előre félt a pillanattól, mire el kell válniok. Elhatározták tehát, hogy inkább öngyilkosokká lesznek. Tegnap éjjel Juungné kiszökött a férje mellől s a rá várakozó szeretőjével kiment a vasúti töltéshez kezeiket egymáshoz kötözték s lefeküdtek a sínekre. A reggeli három órakor arra haladó vonat mind a kettőnek a fejét levágta. — Ott találták meg őket virradatkor véresen fej nélkül.

— **A kártérítés.** Nagy föltűnést keltett annak idején Kolozsvárott az ottani Nemzeti Színház pénztárosának öngyilkossága. Kiderült, hogy a pénztáros körülbelül nyolcvanezer koronát elsikkasztott a színházi alapokból. A belügyminiszter, mint Kolozsvárról jelentik, most leiratot intézett a színházi bizottsághoz: Korbuly Bogdánhoz és társaihoz, hogy a pénztáros által elsikkasztott összeget harmincz nap alatt fizessék meg, mert egyetemlegesen felelősek a hiányért.

— **Rabok a földmívelésben.** Plósz Sándor igazságügyminiszter tudvalevően elhatározta, hogy a rabpart oly módon korlátozza, hogy a rabok egy részét földmívelésre szorítja s e végből az egyes börtönök közelében földterületeket bérel. Terve megvalósítása azonban nehézségekbe ütközik, mert mint értesülünk, a városok nem akarják a kívánt földeket bérbeadni, mivel más uton jobban tudják értékesíteni. Az igazságügyminiszter azonban a nemzetgazdasági fontossággal bír s különösen a kisiparosokat érintő tervet keresztül fogja vinni.

— **Rablás fényes nappal.** Rostás Mari napszámosné tegnap nyugodtan tartott hazafelé. A Tóczós kert végén Nagy József nevű csavargó elibe állott és a pénztét kérte tőle. Rostás Mari menekülni akart előle, de a csavargó utólrte és leteperte a földre. A pénztét vagy 20 koronát kivette a zsebéből és elvitte. Rostás Mari mikor aztán magához jött bejött a rendőrséghez és följelentette a tolvajt. A vakmerő rabló elfogatását a rendőrség elrendelte és lovas rendőroket küldött utánna.

— **Tolvajok a cukrázdában.** Tegnap éjjel a Riesz-féle cukrázda sütődéjébe ismeretlen tettesek betörték. A belérés azonban nem sikerült mert csak két tortát találtak ott. A betörők ezt sem hagyták ott, hanem rögtön elfogyasztották. A Csanak féle

üzletet is próbálták betörni, de nem sikerült. A betörők az éjhomályában nyomnélkül eltűntek.

— **Uj kuriai bírák.** A király dr. Podrohányi Gyula kasai és Dezsőfi Géza budapesti ítélőtáblai bírákat a Kuriához rendes, Kovács Antal debreczeni és Kovács Béla pozsonyi ítélőtáblai bírákat pedig számfeletti bírákká nevezte ki.

— **Egán Ede temetése.** A hegyvidéki kirendeltség szerencsétlen végű biztosának, Egán Edének tegnap volt a temetése Ungvárott. Oriási részvét mellett történt. Jelen volt két vármegye, Ung és Bereg előkelősége, élén főispánjikkal; ott voltak a vármegyei tisztviselők, a munkácsi püspök teljes kísérettel, a novicziusok testületileg, az iskolák a Schonborn uradalom testületileg; a munkácsi polgármester a város előkelőségeivel, a hegyvidéki miniszteri kirendeltség tisztikara a főerdőhivattal teljes számban; a beregszászi államépítészeti hivatal. — Diszruhás rendőrök tartották fenn a rendet. A ravatalt a közkörház kápolnájában állították fel s a beszterelést a plébános végezte. Az ungvári dalárdagyönyörű gyászdal adott elő hosszú menet kísérete a vasúthoz a koporsót amelyet a borostyánkői családi sírboltba visznek. Itt kedden lesz a második besztertelés.

— **A színházi mama.** A színházi mama a színész nő leányával ifju újságírók közzé szokott járni, akik amilyen jó fiuk, olyan sötét színben játják a világot és mindenütt korrupciót sejtnek. Ennél fogva a színházi mama is szkeptikus mindennel és mindenkivel szemben. A minap Mac Kinlejt emlegették előtte egy társaságban.

— Mac Kinlejt? Ki az? — kérde a színházi mama. — Sohasem hallottam a hírért. — Sohasem hallotta hírért?! Hisz az újságok tele vannak vele! Hasábokat irnak róla!

A színházi mama az ajkát pittyeszti és szól:

— Hát ez is csak olyan reklám.

— **Az elcsábított asszonyok.** Két asszony merénylete tartja izgalomban Szerdahely lakosait. Özv. Bakcsi Antalné és Kossa Veron valamikor elkeseredett ellenségek voltak, de a közös sors kibékítette őket s tegnap már együtt követtek el merényletet Csabi Lajos szabómester ellen, aki mindkettőjüket elcsábította. Csabi csak egy évvel ezelőtt került Szerdahelyre s csakhamar megismerkedett özvegy Bakcsi Antalnéval, akivel vadházasságra lépett. Amig Bakcsinének pénze volt vigan folyt az élet, de mikor a pénz elfogyott s e mellett Bakcsiné áldott állapotban is volt, Csabi otthagya Bakcsinét s egyenesen egy másik nőhöz, Kossa Veronhoz költözött. Ezzel sem tartott soká a boldogság. Három hónap alatt ezt a nő is kifosztotta Csabi s amikor már arra került volna a sor, hogy Csabi keressen pénzt a házhoz, a szerelmes szabó eltűnt a háztól, de eltűnt a faluból is. A mult héten azután Csabi ismét megérkezett Szerdahelyre, de nem egyedül hanem hozott magával egy nőt is. Ekkor a két előbbi megcsalt nő összehesélt, vitriolt vásárolt és szerdán reggel kiállott egy utcasarokra, amerre Csabinak a hetivásárra kellett mennie. Nemsokára jött a várt Csabi, akit az asszonyok megrohantak, vitriollal leöntöttek s azután kegyetlenül összerugdalták. Csabinak a vitriol az egész arczat s kezeit összeégette és még aznap nagy kínok között meghalt. A két asszonyt elfogták a csendőrök.

— **Veszélyes gazda.** Barna Mihály tehenész tegnap 10 darabból álló tehen csordát hajtott a gazdája Kántor Péter tanyája felé. A tehenek az uton megijedtek és szétfutottak. Barna hozzáfogott hogy összeszedje őket. Részben sikerült is neki, de két tehenet nem tudott megtalálni. Ezalatt a gazda is tudomást szerzett az esetről és mikor Barna hazaért kérdőre vonta. Barna védekezni kezdett és a gazda ezen annyira felmegeresedett, hogy egy éles vasdarabbal a tehenész felé sújtott. A tehenész a csapást részben kikerülte mert csak a bal karját érte. A vas egészen a csontig hatolt és mély sebet ejtett a tehenész karján. Még több szőr is ütni akart a gazda de Barna nem vette tréfára a dolgot futásnak eredt. Bejött Debreczenbe s a gazdát följelentette. A rendőrség Barna Mihályt a karja ápolása végett a debreczeni kórházba vitette. Kántor Péter ellen megindította a hivatalos vizsgálatot.

— **Elveszett kis fiu.** Debreczenhez közel fekvő tanyaról tették most jelentést. A bejelentés egy kis fiu eltűnéséről beszél. Kvrápár Imre szülei értesítik a rendőrséget hogy Imre nevű fiok pár nappal ezelőtt nyomtalanul eltűnt. Az aggodó szülei még csak nem is tudják elgondolni, hogy hol lehetett. A rendőrség megindította a nyomozást és remélhetőleg nem sokára megtalálja az elveszett fiut.

— **Elgázolt anya és gyermek.** Tegnap délelőtt nagy népcsoport támadt a Kossuth-utca szegleténél. Egy szegény asszonyt és kis leányát vették körül, a kik a földön fekvő várták a segítséget. Kovács Józsefné és négy éves kis leánya voltak ezek. Ott állottak a sétány végénél, mikor egy falusi szekér a Kossuth-utca felől átakart haladni a sinéken. A kocsis megijedt a közeledő kis vonattól, azt hitte, hogy lassu hajtással már nem mehet át a sinéken s erősen a lovak közé vágott úgy, hogy azok megvadultan rántották maguk után a kocsit s a szegény asszonyt és kis leányát, mielőtt azoknak idejük lett volna a menekülésre, elütötték. A kocsis keresztül gázolt rajtuk. A kis leányt szerencsére az ijedtségénél nagyobb baj nem érte, Kovács Józsefné azonban erősebb zúdásokat szenvedett.

— **Édekes nyilatkozat.** Bizonyára olvasóinkat is meg fogja hatni az alábbi duzadó őszinteségű nyilatkozat, amely a hevesmezei lapokban jelent meg és szóról-szóra így hangzik:

Értesítés. Tudatom mindenkivel akit illet, hogy a választási mozgalmak alatt véghez vitt tettemért, mondásaimért és írásomért semmi tekintetben felelősséget nem vállalok, mert ez idő alatt a napnak minden szakában be vagyok rugva.

Madár Lóji.

Az egész nyilatkozatban csak az indoklás volt fölösleges. Mert választások idején ugysem számíthatók be a kortes nyilatkozatai, akár józan, akár nem. Sőt az előbbi esetben még kevésbbé, mert hiszen tudvalévő, hogy a borban mégis csak van némi igazság.

— **Aki a kiralyt meghívta komának.** Egy szegedi újságban olvassuk a következő ténenkét:

A szegedi anyakönyvi hivatalban megjelent Novák József szeszgyári fűtő és elnézést kért azért, hogy idejében nem jelentette be gyermekét.

— Ennek az az oka, — mentegődözött a szegény fűtő, — hogy még nem vagyok tisztába a komámmal. Azér haladékot kérek.

— Miért?

— Mer' alighanem ő fölsége lösz a komám.

— Hogy hogy?

— Leveleztem már Budára. Várom a választ mindönnap.

Bódó segédanyakönyvvezető azt mondta

neki, hogy már elmulik a bejelentés határ ideje és a gyermeket be kell írni. Novák erre lehorgasztotta a fejét és elgondolkodott: Majd kissé szakgatott hangon, de nyomatékos kiejtéssel szólt:

— Mivel közelödni akarok az udvarhoz, lögyön a gyerekek neve Ferencz József Rudolf.

Teljesítették a lojalis fűtő kívánságát és a kívánt nevet iktatták az anyakönyvbe, Novák János még ezután azt mondta:

— Külömben is felmöggyök ő fölségéhez. Személlössen beszélök vele. Héj, mer' nagy az elnyomatás.

— **Megmérgezett kutyák.** Jablonczay Kálmán tett tegnap délelőtt panaszt a rendőrségnél, hogy ezer korona értékkel bíró két agár kutyáját megmérgezték. Tegnap ugyanis a pallagi tanyáján volt vadászni s míg ő rövid ideig a tanyással beszélgetett a két agár elcsatangolt a szomszéd tanyákba. Rövid idő mulva kínos nyöszörgések közt tértek vissza s gazdája lábai előtt kimultak. A rendőrség elrendelte a kutyák felboncolását s amennyiben a gyanút beigazoltnak látják elrendelik a vizsgálatot.

— **A magyar és vonat.** Ezt a jóízű apróságot a Szegedi Naplóban olvastuk:

A rónán átrobog a gyorsvonat, A kazal tövében gunyaszt két magyar. Elnézik hosszasan a kivilágított vonatot, aztán hallgatnak utána Végre megszólal az egyik:

— Ez is meggyűtt.

— Meg.

— Szép vagonok vannak együtt.

— Szépek.

Az egyik előszedi a pipáját, megtömi, majd küzködni kezd a tüzzel. Mikor ezzel is elkészült, tovább morfondirozik.

— Láttam-e sógor az elején azt a hosszú vagonyt? Akkor volt, mint másik három.

— Persze hogy láttam.

— Ugyan már mi a kő lehet a?

Amaz keresi a szót, hogy cifraán adja meg a feleletet, amely ilyenénképpen kesik egy keveset.

— Mi lehet? Hát a restalláció. Az urak korcsmája.

A fiatalabbik kíváncsisága így ki lévén elégitve szí nagyokat a pipáján, majd neki fohászodik a végén:

— Hanem amondó vagyok, hogy nem lehet valami jó dóga annak, akit onnan ki löknek!

— **Mac Kinley halála** alkalmából a müncheni Jugend című folyóiratban az »Anarkista bolha« címmel találóan gunyos vers jelent meg az anarkistákra. A költemény hevenyészett (tehát megbocsátható) fordításban így hangzik:

Egy kis anarkista bolha
Beugrott egy óra gépbe.
Bámulat ült a szemébe,
Hogy forog az mint motolla,
Hogyan ketyeg, hogyan csenget,
Hogy megtartja a szép rendet.

Egy kis kerék panaszkodott:
Mi dolgozunk csak egyedül,
Odakünn a két mutató
Czifrákodik, henyél ebül,
Hogy mért, tudj' a Mindenható.
Lásd, te olyan bátor fi vagy,
Véred heves, és eszed nagy,
Ugorj hát az óragépbe,
S pihen majd az óra népe.

A kis bolha szót fogadott.
Élttemmel bár — szólt vakmerőn
Megmentem az óra népét s
Megállítom a mű gépét,

Hadd zuzza szét minden erem,
És legyenek a halál fia.
Ugrom is már . . .
»Éljen hát az anárkia!

Beleugrott egy kerékbe,
Ez lett neki gyászos vége.
Nem jól tette: A mutató
Másnap kissé visszagörbült,
De a gép csak tovább gördült.

Világposta.

Vizbefult csónakázók A hindai yac egyesület 5 embere tegnap a Bodeni-tón hajózott. Utközben erős vihar érte őket. A csónakon ülők a vízbe fultak. A csónaknak és te gényiségének nyoma sincs. Egy osztrák gőzös segítségükre sietett de eredménytelenül.

Egy katonavonat halesete. A moszkvakazáni vasut tilovói állomásán egy katonavonat összeütközött egy tehervonattal. Hat kocsis összetört, négy katonas megsérült.

Gyilkos korcsmáros. Nádalyon (Bács-Bodrog megye) ma éjjel Cslovics Száva nádalyi korcsmáros egy nagy konyhakéssel sziven szurta Jakovlyev Glisa nádalyi községi előfogatót, azért, mert korcsmájában véletlenségből ledöntötte a lámpást. Jakovlyev nyomban meghalt. Négy kis gyermek siratja. Cslovicsot letartóztatták.

Ritka életkor. A múlt héten halt el Deésen özevgy Szilágyi Imréné szül Nagy Borbála, ki a jövő hó elején lépett volna életének 100-ik évébe, ha meg nem előzi a halál. Az egyszerű asszony ezen magas életkor mellett is csak az utolsó két évben gyengült el annyira, hogy megszokott teendőit nem végezhetette.

(Öngyilkos fiatal leány.) Hogy minél biztosabban meghaljon Meller Teréz, egy alig tizenöt éves kis leány, vasárnap délután szüleinek sajtóutcán levő lakásán, gyufaoldat-petlőreum és karbolsav-keverékeket ivott. A borzasztó ital súlyos belső sérüléseket okozott a leánynak, akit haldokolva vittek a mentők a Rókusba. — **Öngyilkos színésznő.** Goncsarek Mária énekesnő, a kjevi városi színház tagja mint Moszkvából jelentik, ma egy szálló negyedik emeletéről leugrott és szörnyet halt. Tettének oka féltékenység.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankirata sorsolása

— Déli zárlat, —	
Buza 1901. októberre . . .	7.76
Buza 1902. áprilisre . . .	8.21
Rozs 1901. októberre . . .	6.67
Zab 1901. októberre . . .	6.49
» 1901. áprilisre . . .	6.57
Tengeri 1902. májusra . . .	6.95

A halogatott esküvő.

— szept. 24.

Egy bécsi bankárnak, aki igen gazdag ember hírében állott még nemrégiben, a leányát eljegyezte egy másik bankár fia. — A leánynak ugyan csak ötvenezer forintny hozománya volt, de hát egy bankárfinak, aki csak szokásból ragaszkodik a hozományhoz és aki azonkívül szerelmes is éppen elég volt ez a summa.

Igen de a börze kegyei igen szeszélyesek és egy napon nagyon rossz hírek kezdtek

szállinkozni a menyasszony apjáról. A hírek igazak voltak és az apa szomojuan vallotta be leendő vejének, hogy most már csak huszonezer forintot adhat hozományul a leányával.

A vőlegény meghökken ugyan egy kicsit, de aztán meggondolta, hogy huszonezer forint voltaképpen ötvenezer korona és maga az előirányzott szám megmarad, csak a valutája változik.

— Hát jó! — mondta és szerelmesen magához ölelte menyasszonyát.

De a szerencsétlenség nőttön-nőtt. A rossz hírek csak nem akartak elpihenni és egy napon az apa megtörve vallotta be a vőlegénynek, hogy most már legfőleg csak tizezer forint hozományról lehet szó.

A vőlegény félrehuzta egy kicsit a száját, de aztán nagylelkűen jelentette ki:

— Ezt se bánom, de most már tartanak meg az esküvőt hamar!

Azért akart sietni ez esküvővel, mert született börzeaner létére látta, hogy az ő hozománya erősen hanyatló irányzatban van. De nem siethetett eléggé. A börze gyorsabb volt a munkájában. Az esküvő előtt három nappal a bankár sötét arccal állott a vőlegény elé:

— Fiam mindennek vége! Bármennyire szeretlek is, mégsem lehet aházasságból semmi, mert csak olyan emberhez adhatom a lányomat, aki tizezer forint kölcsönt adna. Ennyivel újból kezdeném a karrieremet.

A vőlegény kinosan fölkapzaggott.

— Tudtam, tudtam! Hát jó! Egy föhétel alatt belegyezem. Ha most mindjárt meg tartjuk az esküvőt!

Az esküvő meg is történt, a vőlegény kifizette az apának a — hozományt és aztán keserűen jegyezte meg:

— Ezután soha nem fogom halogatni az esküvőt!

Apróságok.

— Spártai válasz. — Janka. — A két Erdődi. —

1866-ban Ausztria szörnyű csapások és rázkódtatásoknak volt kitéve. Az ellenséges és győzelmes porosz hadsereg Bécs kapui alatt táborozott.

A történelmi nevezetességre vergődött csehumi kőbe elborítá gyászfátyolával az osztrák hadsereg harczi dicsőségét. De az osztrák kamarilla reactionárius politikája még is folyvást vonakodott Magyarország jogos igényeit kielégíteni. A magyar országgyűlést idő-nap előtt haza küldte. Most ismét újabb merényleteket szándékozott elkövetni hazánk ési intézményei ellen. Csöppet sem lehet csodálkozni rajta, ha ilyen körülmények között a magyar ezredek legkevésbé sem mentek valami nagy lelkesedéssel a harc szírébe, az ellenség elé. Az akkori osztrák miniszterium, a birodalomra tornyosuló veszélyek láttára fűhöz-fához kapkodott. De még mindig nem akadt az egyedüli mentőeszközre.

Vége mégis csak rá szánta magát s a böles Deák Ferencz tanácsát szerette volna meghallgatni.

Elhatározta tehát, hogy Deákot a végbél Bécsbe hívatja,

De Belcredi, az akkori mindenható osztrák miniszterelnök nagyon is jól tudta elődei — Schmerling és Bach — sikertelen kísérleteiből, hogy Deák egy absolutistikus osztrák miniszterrel jószántából szóba sem áll; nem hogy meghívására Bécsbe utazzék.

Azért tehát I. Ferencz József felsőleges magyar királyunk személyesen sürgönyözött Pestre Deáknak, hogy fájradna fel Bécsbe.

Deák a legközelebbi vonattal fel is utazott és — a mint beszélük — a király előtt kerekén kimondta rosszaló véleményét az osztrák államférfiak politikája fölött s erősen hangsúlyozta, hogy Ausztria a szenvedett csapások után csak úgy állhat még fenn, ha Magyarországgal őszintén és végképen kibékül, elhobzott jogainak teljes visszaadása árán.

A porosz háborura nézve különben azt mondta volna, hogy minél hamarabb befejezendő s a béke nagy áldozatok árán is megkötendő.

Bécsben lévén, Deák nem kerülhette ki a találkozást Belcredi miniszterrel.

Belcredi természetesen előbb nagy feneket kerített beszédének; azután végre kisütötte sajtóképeni szardékát s Deák böles tanácsát kérve ki magának, következő szavakkal fordult feléje:

— Uraságod jól tudja, hogy az idén már volt egy terjedelmes ujencsozás Magyarországon. Mit gondol Uraságod, nem lehetne e az idén egy második ujencsozást is elrendelni ottan?

— Nem! — válaszolt Deák hidegen.

— S miért nem? — kérdé Belcredi hűledezve.

— Mert nálunk Magyarországon az anyák évenként csak egyezer szülnak — volt a spártai válasz.

Soha egyszerűbb, meghatóbb szavakban nem mondták az absolutismus igazságtalanságai fölött lesújtóbb megsemmisítőbb ítéletet.

Barátságos veszőiára gyűltek össze egy alkalommal Haynald, volt knoocsai érseknél. A sanyargatott pápa, az üldözött egyház, különösen pedig az elharapódzott erkölestelenség képezte a kegyes discussió tárgyát. mikor egy szerre kinyilik az ajtó s jelenti a huszár nagy sarkantyú csörömpölés után:

— Excoelentiás uram, itt van a Janka, bobocsásam a kabinetbe?

Na lett erre nagy szörnyülködés, szemöldököknek és szájaknak hamis félre fintorulása, mintha mondanák: ah hát így vagyunk, ő érsekségének Jankákat tergetünk be kabinetjébe? No ez aztán drága dolog!

— De kérem uraim, tévedés van a dologban — mentegetődzik a házi gazda,

— Jól van, jól: tudjuk már hanyadán vagyunk — ez volt az arczukról leolvasható néma válasz.

— János — szölt erre az érsek huszárjához — vezesse be a jelentkezőt ide.

— De kérem nlázzattal, — annyi uraság törzse — merészle a huszár ellen vetni.

— Tegye a mit parancsoltam — mondá a főpap kemény hangon, s a huszár kifordult

Nem sokára kinyilt az ajtó s mély alázattal fordult be rajta egy tisztos tudós,

Most az érseken volt a sor mosolyogai s

a vendégek csináltak a kellemetlen csalódástól hosszú arczot.

Az érkező csakugyan Janka volt, de nem ám olyan Janka, aminőt a vendégek vártak, hanem Janka Vilmos, őre a nemzeti muzeum botanikai osztályának.

Igy már aztán vége lett minden hamis gyanúsításnak s a tudós nem tudta mire vélni, mért mosolyognak a nagy uri vendégek oly sajtáságon az ő láttára s hogyan illik rá a szólásmonóás. hogy »honny soit qui mal y pense.«

Kérdé gróf Erdődi a nála tisztelgő legátus nevét,

— Erdődi — lön a válasz.

— Tgy hát atyafiak vagyunk!

— Igen ám, méltóságos uram azzal a külömbnéggel, hogy méltóságod »gróf Erdődi de Mogyorókerék« — én pedig csak »Erdődi de nyomoru kerék«.

CSARNOK.

Az uzsorás leánya.

— Regény két kötetben, —

Írt a: **Vitkay Zoltán.**

— Második kötet. —

XIV.

Nyomról, nyomra.

A kerítő nő megszeppent. Belátta, hogy a grófnak eszében sincs a tréfálkozás.

— Hát instálom a gróf urat, én nem vagyok oka semminek. Zilbermann szerete ide s azután ő vitte tovább. Mit tudtam én. mit akar vele!?

— Ne azt beszélje!.. Mondja meg! hol van?

— Köles báróval van, instálom. Zilbermann vitte oda!

— Kösse fel a hóhér! — tört ki a düh Andrisból.

— Jól van, no!.. Arra figyelmeztetem hogy igazat beszéljen, mert külömben baj lesz. Boszut fogok állani szegény nön ért.

— Instálom, én az igazat mondom. — Köles báró ur vette magához,

— Hol lakik az?

— Ebben az utcában 27-ik szám alatt. A gróf és Andris eltávoztak s magárahagyták a halálra rémült Kubiknét.

XV.

Szomoru viszontlátás.

Köles bárónak nem csekély boszuságot okozott a kellemetlen esemény.

Háromszor is megbíeszték a főkapitánysághoz, hol töviről hegyire el kellett beszélne az eseményt.

Csak kevésbémult, hogy vizsgálatifogságba nem helyezték.

— Vigye az ördög a vadparasztját! — kiáltott föl, midőn harmadszor is visszatért a hivatalból. — Csak megjárta velem a várost. Hát tehetek én róla, ha olyan művelet len fatuskó volt?!.. Nem mondtam én neki hogy dobja ki magát az ablakon.

Boszusan ült diványára s dörzsörgette a homlokát, miközban elgondolkozott.

— Milyen balgatag némely ember!.. A helyett, hogy igyekeznek fenékgig őríteni a gyönzör mézedés itallal telt kelyhét, előli magát, ha csak kevésbé kell is letérnie az erény utjáról!.. nagymérvü ostobasság!.. Hát ennek a vadgalambnak nem jobb lett

1901 szeptember 24
volna sel
ban koc
összetörv
toba nem
Gye
mely KÖL
Ázt
letére.
Örö
mint fel
hátra.
Az a
Köle
meglepet
— K
kérdé a
— E
Egyébirán
— I
megtízste
— K
gróf, — k
kit keres
— E
nevetett
Nojszen j
már kirep
Andr
cini us ki
gunyosan
— H
Feleljen,
— M
báró. —
— T
ki tábbal
rő fogal
bár a ke
pes mag
— I
hebekte
— M
most má
a nő kit
— E
totta a fe
futott. de
dühösen.
— A
mert rögt
A te
kezett kis
— B
szöm, hog
közül!
A bá
tehetlensé
hurokat k

TROP
zlete sebhe
TROP
igen jóizü
mánál fog
TROP
lőbb a kö
bor mellé
betegek sz
TROP
KETSZ
hető süten
TROP
KETSZ
nagy fehér
Megjobb tá
Min
Uthaiga
Dr. LASZL
Budapest,

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Május hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat	Erkezik	
P.-Ladány*	12.—	déli	Vegyesvonalat	1.28 délután
P.-Ladány	7.10	este	Személyvonalat	9.43 este
Budapest	9.01	délelőtt	Gyorsvonalat	1.50 délután
Budapest	12.36	délután	Személyvonalat	8.10 este
Budapest	10.27	éjjel	Személyvonalat	5.45 reggel
Budapest	4.16	délután	Gyorsvonalat	9.40 este
P.-Ladány	3.37	"	Tv. sz. sz.	5.34 délután
Debreczen—M.-Sziget				
Királybasa	5.10	reggel	Személyvonalat	2.08 délután
M.-Sziget	2.56	reggel	Személyvonalat	9.43 délelőtt
M.-Sziget	3.56	délután	Személyvonalat	10.50 éjjel
M.-Sziget	12.17	délután	Gyorsvonalat	4.56 délután
Szatmár-Németi	7.58	este	Tv. sz. sz.	12.03 éjjel
Szatmár-Németi	6.46	este	Gyorsvonalat	8.50 este
Debreczen—Szerencs				
Szerencs	8.22	reggel	Személyvonalat	11.21 délelőtt
Szerencs	4.01	délután	"	7.03 este
Szerencs	6.58	este	"	10.43 éjjel
Debreczen—Füzes-Abony				
Füzes-Abony	4.42	reggel	Vegyesvonalat	10.24 délelőtt
Tisza-Füred	4.21	délután	"	7.56 este
Debreczen—Nagy-Léta—Vértess				
N.-Léta—Vértess	9.35	reggel	Vegyesvonalat	11.16 délelőtt
N.-Léta—Vértess	4.31	délután	"	6.18 délután
Debreczen—Tisza-Lök				
Tisza-Lök	5.28	reggel	Vegyesvonalat	9.17 délelőtt
H.-Nánásig	4.06	délután	"	7.29 este
H.-Nánásig	11.20	déli	"	1.18 délután

* Minden kedden.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat	Indul	
P.-Ladány	7.41	reggel	Tv. sz. sz.	6.08 reggel
P.-Ladány	5.03	reggel	Személyvonalat	4.00 reggel
Budapest	3.36	délután	Személyvonalat	9.15 délelőtt
Budapest	6.26	este	Gyorsvonalat	1.55 délután
Budapest	2.33	éjjel	Személyvonalat	7.05 este
Budapest	11.44	délelőtt	Gyorsvonalat	6.50 reggel
M.-Sziget—Debreczen				
Szatmár-Németi	8.46	reggel	Gyorsvonalat	6.42 reggel
Szatmár-Németi	7.32	reggel	Személyvonalat	3.45 reggel
M.-Sziget	12.16	délután	Személyvonalat	6.— reggel
Szatmár-Németi	6.45	este	Személyvonalat	2.47 délután
M.-Sziget	3.55	délután	Gyorsvonalat	11.35 délelőtt
M.-Sziget	10.12	éjjel	Személyvonalat	3.39 délután
Szerencs—Debreczen				
Szerencs	8.07	reggel	Személyvonalat	5.— reggel
Szerencs	12.07	délután	Személyvonalat	9.03 délelőtt
Szerencs	7.53	este	Személyvonalat	5.10 délután
Nagy-Léta—Vértess—Debreczen				
N.-Léta—Vértess	7.18	reggel	Vegyesvonalat	5.25 reggel
N.-Léta—Vértess	3.13	délután	"	1.05 délután
Tisza-Lök—Debreczen				
Tisza-Lök	8.17	reggel	Vegyesvonalat	5.06 reggel
Tisza-Lök	6.35	este	"	2.35 délután
H.-Nánásig	3.30	délután	"	1.30 délután
Füzes-Abony—Debreczen				
Tisza-Füred	8.—	reggel	Vegyesvonalat	4.18 reggel
Füzes-Abony	5.45	délután	"	11.35 délelőtt

volna selyemruhába öltözködni, üveges hintóban kocsikázni, mint ott feküdni a Rókusban összeörve, megsemmisülve? !... Milyen ostoba némely ember! ?

Gyenge kopogás hallatszott az ajtón mely Köles monológját félbeszakítja.

Azt hívé: kedves barátai jöttek tiszteletére.

Örömtelven sietett az ajtót felnyitni, de a mint felnyitotta meghökkenve tántorodott hátra.

Az ajtón Hedri gróf és Andris lépett be Köles báró azt sem tudta: mit szóljon meglepetésében.

— Kihez legyen szerencsém, uram! kérdé a grófot,

— En Hedri István gróf vagyok!... Egyébiránt jól ismerhet.

— Ismerem... Szabad kérdenem a megtisztelő látogatás-otát?

— Kubiknétől jövök önhöz, — felelt a gróf, — ki azt állítja, hogy önnél van az a nő kit keresünk.

— Hahaha!... Hát azért jöttek? — nevetett fel az ocsmány lelkületű ember.

— Nojszen jókor keresik!... Itt volt, igaz, de már kirepült innen!

Andris, ki fagyosan hallgatott eddig, e cinikus kijelentésre elveszítette nyugalmát s a gunyosan kacagó báróra rohant.

— Hova repült? — kiáltott reá — Feleljen, mert rögtön szétmorzsolom!

— Mit akarsz te betyár? — riadt fel a báró. — Hát rablók maguk, mi?

— Te vagy a rabló címeres gazember ki tábbal tiprod az erényt s kinek a becsület, ró fogalma sincs! — szolt a gróf higgadtan, bár a keblében tomboló dühtől alig volt képes magát tartóztatni.

— En?.. Miért volnék én gazember?.. hebezte a báró.

— Ne feszegessük a dolgot!.. t Felelj most már én kérdelek, nyomoruk, hol van a nő kit Kubiknétől elhoztál?

— Ezt én nem türöm tovább! — ordította a felbőszült báró és a csengetyühöz futott. de e pillanatban Andris hozzáugrott s dühösen torkon ragadta.

— Atkozott gazembere!... Beszélj, mert rögtön megfojtalak! hörgé fülébe.

A tehetetlen báró elhalványodva igyekezett kiszabadítani torkát a vasmarokból.

— Beszélj, mert az élő Istenre esküszöm, hogy meg nem szabadulsz kezeim között!

A báró belátta, hogy Andrissal szemben tehetlenségre van kárhoztatva, azért lágyabb hurokat kezdett pengetni

(Folyt. köv.)

TROPON-SÜTEMÉNYEK a leg-ízletesebbek és a legtáplálóbbak.

TROPON-CAKES (Biscuits) igen jóízű teásütemény, nagy fehérnye tartalmánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táplálóbb a közönséges kétszersülnél. Tej, kávé, bor mellé a legjobb sütemény egészségesek és betegek számára.

TROPON-KARLSBADI-KÉTSZERSÜLT zsirtalan és azért igen könnyen emészthető sütemény gyönggyomruak számára.

TROPON-DIABETIKUS-KÉTSZERSÜLT elenyésző csekely liszt-tartalma és nagy fehérnyetartalma miatt a cukorbetegség legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerboltban kaphatók.

Uttagazítást ad: **Dr. RÖDER és TSA.**

Dr. LÁSZLO FRIGYES, osztr. magy. Tropon- és táplázi-gyárai

Budapest, VI. Gyár-u. 7. és táplázi-gyárai

Klosterneuburg — B

PIACZ-UTCZAI BOLTHELYISÉGEK

f. é. november 1-re

bérbe adatnak.

Értéstités nyerhető az

Ipar és Kereskedelmi Banknál.

Gyors és biztos segély gyomor betegségek és azok utóbajjaiban!

A legjobbnak bizonyult HAZISZER, mely az emésztést szabályozza, rendes vércirkulációt eredményez, a megromlott és hibás véralakítást eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. étvágytalanságot, savanyu felbőgést, hányási ingert, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgörcsöt, vértelulást, hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-^{fele} balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógyszer-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. Üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt. előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75 kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom bár mely részébe.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerrel jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vörkelések, pokolvar és genyedésnél, továbbá körömgenyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujakon, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt. Dobozban 35 kr-ával. Postán 6 krral drágább.

Egy frt. 58 kr. előre beküldése mellett 4:1 dobozzal, 1 frt 68 kr 6:2 dobozzal vagy 2 frt 30 ért. 6:1 dobozzal végre 2 frt. 48 kr. előrei beküldés után 9:2 dobozzal bérmentve küldetik az oszt. magyar birodalom bár mely részébe.

Figyelmeztetés

Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-től és figyeljen arra, hogy Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai házi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy. A ki egy utánczást talál s nekem bejelenti, díjat kap.

Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak

Raktárak Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszer-tárában. EGGER A. gyógyszer-tárában DEBRECZENBEN kaphatók

Dr. ROTSCHNEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és TÓTH B. gyógyszerészeknél
Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tárán Prágában a Spornert-utca sarkán 203. szám

Cs. és kir.

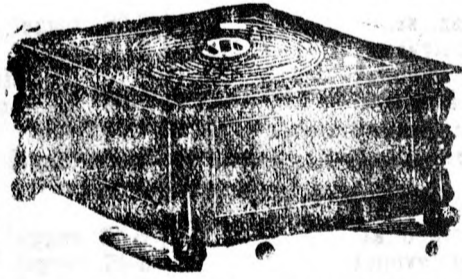

udv. hangszergyár.

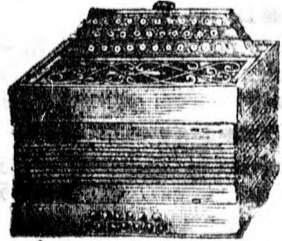
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszere a legkedveltebb magyar vagy más nótákat elhuzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéről. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

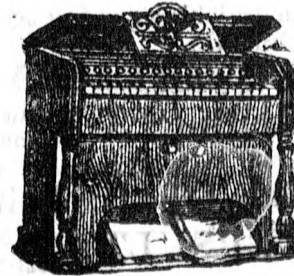
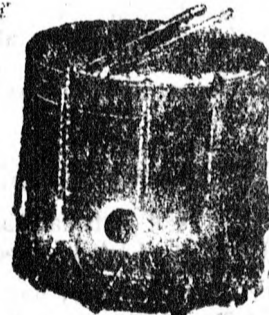

Kitano hang harmonikák
3 frttől feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Iskolai hegedők.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitérőnek elismert, saját gyármanyu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedők, fuvolák, cimbalmok, csiterek, harmoniumok, zongorák sibről ingyen és bérmentve küldetik, csak megnevezendő, hogy mitéle hangszerről kívánatlik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automaták.